

Workshop Actief in de taalles

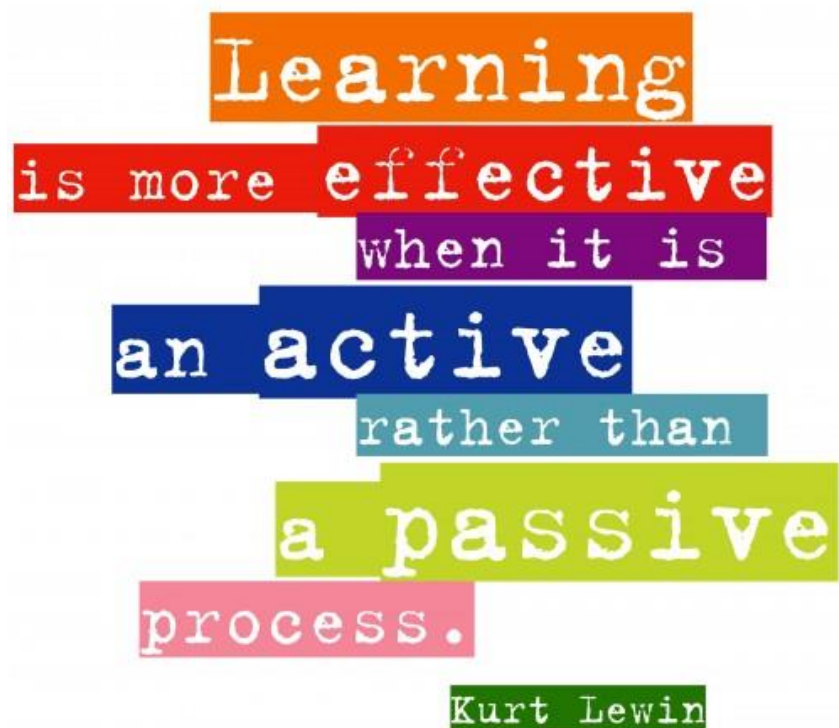
Kerngroep Engels, 4 februari 2020

Uitgevoerd door Anja Valk

Taalbureau Olijhoek & Valk

www.olijhoek-valk.nl

info@olijhoek-valk.nl

Learning
is more effective
when it is
an active
rather than
a passive
process.
Kurt Lewin

www.TheSilverPen.com

Inhoud

Inhoud van de workshop.....	2
1 Korte start	3
2 Werkvormen	3
1 Lezen - <i>Skimmen</i>	3
2 Lezen - <i>Ieder een vraag</i>	3
3 Schrijven/Spreken - <i>Beginzinnen</i>	4
4 Spreken - <i>Spreekbeurt in een notendop</i>	4
5 Luisteren - <i>Goed voorspellen</i>	4
6 Luisteren - <i>Kernpunten aangeven</i>	5
7 Schrijven - <i>Kleine schrijfopdrachten</i>	6
3 Waarom activerende werkvormen?	7
4 Afronding – Een opdracht aan jezelf	7
Literatuur.....	8
Bijlage 1 Leestekst.....	9

Inhoud van de workshop

We bespreken en verdiepen activerende werkvormen, zodat je ze kunt gebruiken in je lessen. Dit doen we op de volgende manier:

- het zelf ervaren van activerende werkvormen voor lezen, spreken, luisteren en schrijven
- het bespreken van achtergronden bij de verschillende vaardigheden
- het kort delen van ervaringen met elkaar
- het bespreken van het waarom van activerende didactiek
- het bedenken van een opdracht voor jezelf naar aanleiding van de werkvormen uit de workshop voor een van je volgende lessen

1 Korte start

Wat verstaan we onder werkvormen? Wanneer zijn activerende werkvormen effectief?

2 Werkvormen

1 Lezen - *Skimmen*

We gaan een tekst lezen door hem te skimmen in twee rondes. Luister naar de instructie.

1 In welke fase van het leesproces kun je *Skimmen* inzetten?

2 Wat kun je na *Skimmen* met een tekst gaan doen?

3 Welke teksten lenen zich voor deze werkvorm?

2 Lezen - *Ieder een vraag*

Lezen in combinatie met spreken: werk in drietallen.

Verdeel de volgende opdrachten (middels strookjes of op het bord, in het Engels of in het Nederlands) en bespreek de antwoorden.

Mogelijke opdrachten:

- Ik moet de titel verklaren.
- Ik moet het belangrijkste uit de eerste/tweede/derde/xx alinea zeggen.
- Dit vind ik positief/negatief in de tekst.
- Dit vind ik interessant aan de tekst.
- Ik moet een voorbeeld uit de tekst noemen.
- Dit wist ik nog niet/ Dit wist ik al wel over het onderwerp van de tekst.

Op een lager taalniveau kun je deze werkvorm ook gebruiken. Dan kun je bijvoorbeeld de volgende vragen stellen:

- Welk woord zie je veel in de tekst?
- Wat vind je heel belangrijk in de tekst?
- Welke zin begrijp je niet zo goed?
- Wat is de titel?
- Wat staat er op het plaatje bij de tekst?

3 Schrijven/Spreken - Beginzinnen

Lezen in combinatie met schrijven/spreken: maak de volgende zinnen af bij de tekst.

About trees I already knew that .....

Nice to know about this subject is that .....

I've learned that .....

I'll never forget that .....

4 Spreken - Spreekbeurt in een notendop

Een werkvorm voor het oefenen van een monoloog in tweetallen. Luister naar de voorbeelden en lees mee, eentje (net) voor de brugklas en eentje uit vwo-5.

secondary school
judo
gaming
school
televison swower
book report
granny's grapeddaed
walked the way
my sick is
slept downstairs

① 5 conventions of Shakespeare
② Elizabeth I
③ Queen Mary
④ Soliloquy
⑤ Macbeth
⑥ King James
⑦ ~~the~~ ambition
⑧ death
⑨ supernatural
⑩ Henry VIII

5 Luisteren - Goed voorspellen

Luisteren in combinatie met spreken.

Bekijk de afbeelding en luister naar de eerste twee zinnen van de tekst.

1. Wie hoor je in de luistertekst?
2. Wie staan er op de afbeelding?
3. Waarom wil ze met oude mensen werken?

Klopt de voorspelling?

Wat is het nut van voorspellen?

6 Luisteren - *Kernpunten aangeven*

Luisteren in combinatie met spreken en schrijven, om samen te vatten en na te vertellen.

1 In welke fase van het luisterproces kun je deze werkvorm gebruiken?

2 Gebruik je wel eens zo'n werkvorm?

3 Wat oefenen leerlingen ermee?

7 Schrijven - *Kleine schrijfoopdrachten*

Zie de voorbeelden in de PowerPoint.

Aanpak bij kleine schrijfoopdrachten:

- De leerling schrijft maximaal 5 -10 zinnen.
- Hij schrijft over iets wat hij kent of meegemaakt heeft en aan een lezer wil meedelen (om te communiceren, niet alleen om taal te oefenen).
- Maken en schrijven kost niet veel tijd.
- Teksten zijn snel van feedback te voorzien.
- Leerlingen ervaren weinig angst, want de opdracht is duidelijk.

Tips voor kleine schrijfoopdrachten

- Houd het persoonlijk: de leerling kan iets schrijven over wat hij weet, waar hij ervaring mee heeft, een idee of iets waar hij een mening over heeft.
- Goede invalshoek: de leukste, mooiste, fijnste, ...
- Maar ook: de stomste, vervelendste!
- Laat de leerling een advies aan iemand schrijven. Bijvoorbeeld: wat moet iemand weten die ...
- Bevraag de zintuigen: wat zie/hoor/ruik/proef/voel je?
- Wat wil je ooit ...?

3 Waarom activerende werkvormen?

Veel van onderstaande redenen om activerende werkvormen in te zetten, staan in een artikel dat Hanni Bijl – Van Gelder en Mignon van Hasselt schreven voor tijdschrift *Les*.

1. Het biedt veel mogelijkheden om te communiceren, ook bij werkvormen die niet direct spreken als doel hebben.
2. Alle leerlingen actief maakt effectieve leertijd groter (veel interactiemomenten).
3. Het bevordert de autonomie van leerlingen.
4. Het verhoogt de motivatie van leerlingen.
5. Bij taalleren gaat het om vaardigheidsontwikkeling en daarvoor moet je zelf veel oefenen.
6. Het zorgt voor een prettige sfeer waarin leerlingen goed kunnen leren.
7. En daarbij: eigen lesplezier als docent!

4 Afronding – Een opdracht aan jezelf

Geef jezelf de opdracht om minimaal een van de besproken werkvormen komende week uit te proberen in een van je lessen.

WANNEER EN BIJ WIE?

WAT GA JE UITPROBEREN?

WAT HEB JE NOG NODIG?

Literatuur

- Hanni Bijl-Van Gelder en Mignon van Hasselt, Het taallerende brein. De effectiviteit van enkele bekende taalwerkvormen verklaard. In: *Tijdschrift Les*, nummer 199, pagina 38-40.
- Bart Bossers, Folkert Kuiken en Anne Vermeer (2015), *Handboek NT2 in het volwassenenonderwijs*. Bussum: Coutinho.
- H. Douglas Brown en Heekyeong Lee (2015), *Teaching by principles. An interactive approach to language pedagogy*. New York: Pearson Education.
- Dieuwke de Coole en Anja Valk (2015), *Actief met Taal. Didactische werkvormen voor het talenonderwijs*. Bussum: Coutinho.
- Sebo Ebbens en Simon Etteken (2015), *Effectief leren basisboek*. Groningen: Noordhoff Uitgevers bv.
- Walter Geerts en René van Kralingen (2016), *Handboek voor leraren*. Bussum: Coutinho.
- Erik Kwakernaak (2015), *Didactiek van het vreemdetalenonderwijs*. Bussum: Coutinho.
- Vita Olijhoek en Anja Valk (2016), *Taalprikkel. Korte activiteiten voor elke taal*. Bussum: Coutinho.
- Anja Valk, Martijn Baalman, Mariken van der Laan en Vita Olijhoek (2016), *Actief met taal in de zaakvakken. Didactische werkvormen voor het basisonderwijs*. Bussum: Coutinho.
- Anja Valk (2016), Schrijven binnen/buiten de lijntjes van de leergang. Over schrijfangst en schrijfplezier. In: *Tijdschrift Les*, artikel is online te lezen.

Bijlage 1 Leestekst

Bron: <https://learnenglish.britishcouncil.org/articles/life-trees>

The life of trees

Trees have fascinated people

Trees have always fascinated people. They are the biggest living things on our planet and one of the most beautiful. Trees appear in many religions and have inspired artists for thousands of years.

When I was a child I read a science fiction story that made me think about trees in a new way.

In the story, visitors from an advanced civilisation come to our planet and their spaceship lands in the middle of a forest. The aliens have a long conversation with the trees

of the forest and then leave again, happy to think that the inhabitants of Earth are noble, intelligent and peaceful. Trees have always fascinated people. They are the biggest living things on our planet and one of the most beautiful. Trees appear in many religions and have inspired artists for thousands of years.

The oldest trees

Trees are also the oldest living organisms on earth. They are a direct link with thousands of years of history. The great age of trees makes them useful for all sorts of scientific research. The rings inside a tree are particularly useful to tell scientists about changes in the climate that happened many thousands of years ago, before written records were kept.

The oldest living organism on earth is a bristlecone pine tree which grows in the USA. It is about 4,700 years old – which means that it was growing when the Egyptians built the Pyramids.

Sri Maha Bodhi is a banyan tree growing in Sri Lanka. It is the oldest tree in the world that has a recorded history – of more than 23 centuries. It is worshipped by more than 2,000 people daily because it is believed to be a sapling from the original tree that Buddha sheltered under in India over 2,500 years ago.

The ginkgo tree is one of the oldest species of tree still living today. We know that it was living 160 million years ago when dinosaurs ruled the earth. Watch out for it if you see a dinosaur film like *Jurassic Park*! But ginkgo fossils disappeared about seven million years ago. Scientists thought that it was extinct until it was discovered in Japan in 1691. Buddhist monks had continued to cultivate the tree. Today it is popular in parks and gardens and is widely used in natural medicine.

The community of trees

Trees may have a lot to teach us about being part of a community and how co-operation is better for a society than competition. Scientists are only just beginning to understand how it all works, but we now know that a community of trees growing together share all of the available resources with each other. So, strong trees in a good position will share food and water with weaker trees that receive less sunlight. They do this through their roots, through the soil and also through the networks of tiny fungi that grow in the soil between them.

And they don't only share with trees of the same species – any type of tree can benefit. A community of trees makes itself stronger by working together. The roots of giant redwood trees, for example, grow together under the ground. It's as if they are holding hands. This means that they are much stronger when there are heavy winds or floods.

Trees that are grown in city conditions do not live as long as trees that grow in a natural environment, maybe because they are more isolated. And people who work with trees know that a community with a good mixture of different species is stronger and more resistant to insects and diseases.

The energy of trees

It has been proved that patients in hospital get better faster, feel less pain and go home quicker if there are trees outside the windows of their rooms. Spiritual and religious teachers for many years have been telling their students to learn from trees, to notice their stillness and strength and try to imitate it. It is true that trees absorb enormous amounts of energy from the sun – more than any other living thing. And some people believe that you can feel this energy if you choose a tree that you feel attracted to, put your arms around it and stay there holding it for a while.

This 'tree-hugging' is believed to be good for stress, make you sleep better and help you to feel more positive and calm. And more and more people are doing it. The Irish politician Gerry Adams once told a journalist that he regularly hugged trees. He said that it gave him a sense of calm and strength.

We all know that trees are essential for the environment and the survival of our planet. Perhaps they have even more to offer us in the future.